

УДК 517.53

## РОЗПОДІЛ НУЛІВ ЗА АРГУМЕНТАМИ ТА КОЕФІЦІЄНТИ ФУР'Є ЛОГАРИФМА ЦІЛОЇ ФУНКЦІЇ

Оксана БОДНАР, Микола ЗАБОЛОЦЬКИЙ

Львівський національний університет імені Івана Франка,  
вул. Університетська, 1, Львів, 79000  
e-mail: matmod@franko.lviv.ua

Для цілої функції  $f$  нульового порядку знайдено залежність між коефіцієнтами Фур'є  $\ln f$ , аргументами та кутовою щільністю її нулів.

*Ключові слова:* ціла функція, порядок цілої функції, кутова щільність нулів, коефіцієнти Фур'є.

**1. Вступ.** Клас невід'ємних, неперервно диференційовних, зростаючих до  $+\infty$  на  $[0, +\infty)$  функцій  $v$  таких, що  $rv'(r)/v(r) \rightarrow 0$  при  $r \rightarrow +\infty$  позначимо через  $L$ . Добре відомо [1, с.15], що з точністю до еквівалентних функцій клас  $L$  збігається з класом  $L_{nz}$  повільно зростаючих функцій. Нехай  $\mathcal{H}_0(L)$  – клас цілих трансцендентних функцій  $f$  нульового порядку, нулі  $a_j$  яких задовольняють умову

$$\exists v \in L \quad \exists A > 0 \quad \forall r > 0: \quad n(r, 0, f) \leq Av(r),$$

де  $n(r, 0, f) = n(r)$  – лічильна функція нулів  $f$ . Не зменшуючи загальності, будемо вважати, що  $f(0) = 1$ ,  $v(0) = 0$ ,  $\ln f(z) = \ln |f(z)| + i \arg f(z)$  – однозначна вітка багатозначної функції  $\operatorname{Ln} f(z)$ , визначена в  $\mathbb{C} \setminus \bigcup_{j=1}^{\infty} \{z: |z| \geq |a_j|, \arg z = \arg a_j = \alpha_j\}$ ,  $\operatorname{Ln} f(0) = 0$ .

Вважатимемо, що нулі функції  $f$  з класу  $\mathcal{H}_0(L)$  мають кутову щільність, якщо для всіх  $\alpha$  і  $\beta$ , за винятком, можливо, не більше, ніж зліченної кількості значень з  $[0, 2\pi]$ , існує границя

$$\Delta(\alpha, \beta) = \lim_{r \rightarrow +\infty} n(r, \alpha, \beta)/v(r),$$

де  $n(r, \alpha, \beta)$  – кількість нулів  $a_j$  функції  $f$ , які лежать в секторі  $\{z: |z| \leq r, \alpha < \arg z \leq \beta\}$ ,  $0 \leq \alpha < \beta < 2\pi$ .

Приймемо для  $k \in \mathbb{Z}$

$$n_k(r) = \sum_{|a_j| \leq r} e^{-ik\alpha_j}, \quad N_k(r) = \int_0^r \frac{n_k(t)}{t} dt.$$

З теореми Каратеодорі-Леві (див., наприклад, [2, с. 98]) отримуємо, що нулі функції  $f$  з класу  $\mathcal{H}_0(L)$  мають кутову щільність тоді і лише тоді, коли для всіх  $k \in \mathbb{Z}$  існують скінченні границі ( $\delta_k \in \mathbb{C}$ )

$$\delta_k = \lim_{r \rightarrow +\infty} n_k(r)/v(r). \quad (1)$$

Прийmemo

$$G_f(\theta) = i \sum_{k \neq 0} \frac{\delta_k}{k} e^{ik\theta}, \quad (2)$$

$L^*$  – підклас функцій  $v$  класу  $L$  такий, що  $rv'(r)/v(r) \searrow 0, r \rightarrow +\infty$ ,

$$v_1(r) = \int_0^r \frac{v(t)}{t} dt, \quad N(r, 0, f) = N(r) = N_0(r),$$

$\|\cdot\|_p - p$  – норма в просторі  $L^p[0, 2\pi]$ ,  $p \in [1, +\infty)$ .

*Зауваження 1.* Оскільки  $\delta_{-k} = \bar{\delta}_k$ , то, як неважко показати, з (2) випливає

$$G_f(\theta) = -2 \sum_{k=1}^{+\infty} \frac{\operatorname{Im}(\delta_k e^{ik\theta})}{k}.$$

**2. Основні результати.** В [3] знайдено необхідні та достатні умови на розподіл нулів цілих функцій класу  $\mathcal{H}_0(L)$ , щоб величини  $\ln |f|$ ,  $\arg f$ ,  $\ln f - N(r)$  регулярно зростали в  $L^p[0, 2\pi]$  метриці, точніше доведено твердження.

**Теорема А.** Якщо  $f \in \mathcal{H}_0(L)$  і для всіх  $k \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$  існують границі (1), то для всіх  $p \in [1, +\infty)$

$$\left\| \frac{\ln f(re^{i\theta}) - N(r)}{v(r)} - iG_f(\theta) \right\|_p \rightarrow 0, \quad r \rightarrow +\infty. \quad (3)$$

Якщо границі (1) існують для всіх  $k \in \mathbb{Z}$ , тобто нулі  $f$  мають кутову щільність, то для всіх  $p \in [1, +\infty)$

$$\left\| \frac{\ln |f(re^{i\theta})|}{v_1(r)} - \delta_0 \right\|_p \rightarrow 0, \quad r \rightarrow +\infty, \quad (4)$$

$$\left\| \frac{\arg f(re^{i\theta})}{v(r)} - G_f(\theta) \right\|_p \rightarrow 0, \quad r \rightarrow +\infty. \quad (5)$$

**Теорема В.** Якщо  $f \in \mathcal{H}_0(L)$  і для деяких числа  $p \in [1, +\infty)$  та функції  $H \in L^p[0, 2\pi]$  виконується (3), то  $\int_0^{2\pi} H(\theta) d\theta = 0$  і для всіх  $k \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$  існують границі

$$\Delta_k = \lim_{r \rightarrow +\infty} N_k(r)/v_1(r).$$

Якщо  $f \in \mathcal{H}_0(L^*)$  і для деяких чисел  $p \in [1, +\infty)$ ,  $b_0 \in \mathbb{R}$  та функції  $H \in L^p[0, 2\pi]$  виконуються (4) і (5), то нулі  $f$  мають кутову щільність,  $b_0 = \delta_0$ ,  $H(\theta) = G_f(\theta)$  для майже всіх  $\theta \in [0, 2\pi]$ .

Однією з головних передумов для отримання цих результатів було таке твердження, доведене в [3].

**Теорема С.** Нехай  $f \in \mathcal{H}_0(L)$ ,  $l_k(r)$  – коефіцієнти Фур'є функції  $\ln f$  і для деяких  $k \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$  існує границя (1). Тоді для цих  $k$

$$\lim_{r \rightarrow +\infty} l_k(r)/v(r) = -\delta_k/k. \quad (6)$$

*Зауваження 2.* Легко бачити таке: якщо  $f \in \mathcal{H}_0(L)$  і  $n(r) \sim v(r)$ , то  $N(r) = l_0(r) \sim v_1(r)$ ,  $r \rightarrow +\infty$ .

Наша мета – дати відповіді на запитання.

- Чи правильне твердження обернене до теореми С?
- Чи існують цілі функції класу  $\mathcal{H}_0(L)$ , нулі яких не мають кутової щільності і границі (1) існують для всіх  $k \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$ ?
- Чи є істотною умова належності функції  $f$  до підкласу  $\mathcal{H}_0(L^*)$  в теоремі В, тобто чи буде правильною друга частина теореми В для всього класу  $\mathcal{H}_0(L)$ ?

**Теорема 1.** Нехай  $f \in \mathcal{H}_0(L)$ , нулі  $f$  лежать на одному промені  $\arg z = \alpha$  і для деякого  $k \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$  виконується (6). Тоді для всіх  $k \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$  виконується (1).

**Теорема 2.** Для довільної функції  $v \in L$  існує  $f \in \mathcal{H}_0(L)$  така, що для деяких  $k \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$  виконується (6) і не існують границі (1).

**Теорема 3.** Для довільної функції  $v \in L$  існує ціла функція  $f \in \mathcal{H}_0(L)$ , нулі якої не мають кутової щільності і для всіх  $k \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$  виконуються умови (1).

**Теорема 4.** Існують функції  $v \in L \setminus L^*$  і  $f \in \mathcal{H}_0(L)$  такі, що  $l_0(r) \sim v_1(r)$ ,  $r \rightarrow +\infty$ , і границя (1) для  $k = 0$  не існує.

**3. Допоміжні результати.** Нехай  $\gamma$  – невід'ємна, інтегровна на  $[0, +\infty)$  функція,  $\gamma(0) = 0$ . Для  $k \in \mathbb{N}$  прийнемо

$$J_k(r) = J_k(r; \gamma) = r^k \int_r^{+\infty} \frac{\gamma(t)}{t^{k+1}} dt, \quad I_k(r) = I_k(r; \gamma) = r^{-k} \int_0^r \frac{\gamma(t)}{t^{-k+1}} dt.$$

Для доведення теорем 1-4 будемо використовувати такі твердження.

**Лема 1.** Якщо  $\gamma \in L$ , то для всіх  $k \in \mathbb{N}$  отримуємо  $J_k \in L$ ,  $I_k \in L$  і

$$J_k(r) \sim I_k(r) \sim \gamma(r)/k, \quad r \rightarrow +\infty. \quad (7)$$

Навпаки, якщо для деякого  $k \in \mathbb{N}$  функція  $J_k \in L_{n\lambda}$  або  $I_k \in L_{n\lambda}$ , то  $\gamma \in L_{n\lambda}$ .

*Доведення.* а) Якщо  $\gamma \in L$ , то [3, лема 2] виконується (7). Далі

$$J_k(r) \geq r^k \gamma(r) \int_r^{+\infty} t^{-k-1} dt = \frac{\gamma(r)}{k}, \quad (8)$$

тому

$$J'_k(r) = \frac{k}{r} J_k(r) - \frac{\gamma(r)}{r} = \frac{kJ_k(r) - \gamma(r)}{r} \geq 0,$$

і завдяки (7)

$$\frac{rJ'_k(r)}{J_k(r)} = k - \frac{\gamma(r)}{J_k(r)} \rightarrow 0, \quad r \rightarrow +\infty,$$

що доводить належність  $J_k(r)$  до класу  $L$ .

Аналогічно,  $I_k(r) \in L$ , бо

$$I_k(r) \leq r^{-k} \gamma(r) \int_0^r t^{k-1} dt = \frac{\gamma(r)}{k}, \quad (9)$$

$$I'_k(r) = -\frac{k}{r} I_k(r) + \frac{\gamma(r)}{r} = \frac{\gamma(r) - k I_k(r)}{r} \geq 0,$$

$$\frac{r I'_k(r)}{I_k(r)} = \frac{\gamma(r) - k I_k(r)}{I_k(r)} \rightarrow 0, \quad r \rightarrow +\infty.$$

б) Нехай  $J_k(r) \in L_{n\alpha}$ . Тоді

$$\begin{aligned} J_k\left(\frac{r}{2}\right) &= \left(\frac{r}{2}\right)^k \int_{r/2}^r \frac{\gamma(t)}{t^{k+1}} dt + \left(\frac{r}{2}\right)^k \int_r^{+\infty} \frac{\gamma(t)}{t^{k+1}} dt \leq \\ &\leq \frac{r^k}{k 2^k} \gamma(r) t^{-k} \Big|_r^{r/2} + \frac{1}{2^k} J_k(r) = \frac{2^k - 1}{k 2^k} \gamma(r) + \frac{1}{2^k} J_k(r). \end{aligned}$$

Звідси

$$\gamma(r) \geq \frac{2^k k J_k(r/2) - k J_k(r)}{2^k - 1}$$

і, враховуючи нерівність (див. (8))  $\gamma(2r) \leq k J_k(2r)$ , отримуємо

$$\begin{aligned} 1 &\leq \frac{\gamma(2r)}{\gamma(r)} \leq \frac{k J_k(2r)(2^k - 1)}{2^k k J_k(r/2) - k J_k(r)} = \\ &= (2^k - 1) \left( \frac{2^k J_k(r/2)}{J_k(2r)} - \frac{J_k(r)}{J_k(2r)} \right)^{-1} \rightarrow 1, \quad r \rightarrow +\infty. \end{aligned}$$

Отже,  $\gamma \in L_{n\alpha}$ .

в) Нехай, нарешті,  $I_k \in L_{n\alpha}$ . Аналогічно до випадку б одержимо

$$\begin{aligned} I_k(2r) &= (2r)^{-k} \int_0^r \frac{\gamma(t)}{t^{-k+1}} dt + (2r)^{-k} \int_r^{2r} \frac{\gamma(t)}{t^{-k+1}} dt \geq \\ &\geq 2^{-k} I_k(r) + \frac{\gamma(r)}{k} 2^{-k} (2^k - 1). \end{aligned}$$

Звідси і з (9) отримуємо

$$\gamma(2r) \leq \frac{k(2^k I_k(4r) - I_k(2r))}{2^k - 1},$$

$$\gamma(r) \geq k I_k(r),$$

тому

$$1 \leq \frac{\gamma(2r)}{\gamma(r)} \leq \frac{1}{2^k - 1} \left( 2^k \frac{I_k(4r)}{I_k(r)} - \frac{I_k(2r)}{I_k(r)} \right) \rightarrow 1, \quad r \rightarrow +\infty,$$

що доводить належність функції  $\gamma$  до класу  $L_{n\alpha}$ . Лему 1 доведено.  $\square$

Позначимо через  $\Omega$  – клас опуклих стосовно логарифма на  $[1, +\infty)$  функцій  $\Phi$  таких, що  $\ln x = o(\Phi(x)), x \rightarrow +\infty$ . В [4, теорема 2] знайдено необхідну та достатню умови еквівалентності похідних опуклих функцій. Аналогом цієї теореми для опуклих стосовно логарифма функцій є твердження.

**Лема 2.** *Нехай  $\Phi \in \Omega$ . Для того, щоб для довільної функції  $\Psi \in \Omega$  такої, що  $\Psi(x) \sim \Phi(x), x \rightarrow +\infty$ , виконувалось співвідношення*

$$\Psi'_{\ln x}(x) \sim \Phi'_{\ln x}(x), \quad x \rightarrow +\infty$$

*необхідно і достатньо, щоб для довільної, неперервної, зростаючої до  $+\infty$  на  $[1, +\infty)$  функції  $l$*

$$\Phi'_{\ln x} \left( r \exp \left\{ \frac{\Phi(x)}{\Phi'_{\ln x}(x)l(x)} \right\} \right) \sim \Phi'_{\ln x}(x), \quad x \rightarrow +\infty, \quad (10)$$

де  $G'_{\ln x}$  – правостороння похідна стосовно логарифма функції  $G \in \Omega$ .

**Лема 3.** ([5]) *Для довільної функції  $\Phi \in \Omega$  існує ціла функція  $f$  така, що*

$$\ln M(r, f) \sim N(r, 0, f) \sim \Phi(r), \quad r \rightarrow +\infty,$$

де  $M(r, f) = \max \{ |f(z)| : |z| = r \}$ .

**Лема 4.** *Нехай  $v \in L^*$ . Тоді*

$$v^2(r) \geq \frac{dv(r)}{d \ln r} \cdot \int_0^r v(t) d \ln t = rv'(r)v_1(r).$$

*Доведення.* Одержали

$$v(r) = \int_0^r \frac{tv'(t)v(t)}{v(t)t} dt \geq \frac{rv'(r)}{v(r)} \int_0^r \frac{v(t)}{t} dt = \frac{v'_{\ln r}(r)}{v(r)} v_1(r).$$

□

**Твердження 1.** *Якщо  $v \in L^*$ , функція  $l$  така, як в лемі 2, то*

$$v \left( r \exp \left\{ \frac{v(r)}{rv'(r)l(r)} \right\} \right) \sim v(r), \quad r \rightarrow +\infty.$$

*Доведення.* Для  $r \geq r_0$  отримали

$$v(r) = \exp \left\{ \int_{r_0}^r \frac{\varepsilon(t)}{t} dt \right\},$$

де  $\varepsilon(r) = rv'(r)/v(r) \searrow 0, v(r_0) = 1$ . Приймавши  $r^* = r \exp \left\{ \frac{1}{\varepsilon(r)l(r)} \right\}$ , отримуємо

$$\begin{aligned} 1 \leq v(r^*)/v(r) &= \exp \left\{ \int_r^{r^*} \frac{\varepsilon(t)}{t} dt \right\} \leq \exp \left\{ \varepsilon(r) \ln \frac{r^*}{r} \right\} = \\ &= \exp \left\{ \frac{1}{l(r)} \right\} \rightarrow 1, \quad r \rightarrow +\infty, \end{aligned}$$

що доводить твердження 1.

□

**Твердження 2.** Якщо  $v \in L^*$ , функція  $l$  – така, як в лемі 2, то

$$v \left( r \exp \left\{ \frac{v_1(r)}{v(r)l(r)} \right\} \right) \sim v(r), \quad r \rightarrow +\infty,$$

тобто функція  $v_1$  задовольняє умову (10).

*Доведення.* Нехай  $\tilde{r} = r \exp\{v_1(r)/(v(r)l(r))\}$ . Завдяки лемі 4 отримаємо

$$\tilde{r} \leq r \exp\{v(r)/(rv'(r)l(r))\} = r^*,$$

тому  $1 \leq v(\tilde{r})/v(r) \leq v(r^*)/v(r) \rightarrow 1, r \rightarrow +\infty$ , що доводить твердження 2.  $\square$

#### 4. Доведення основних результатів.

4.1. Доведення теореми 1. Нехай  $f \in \mathcal{H}_0(L)$ . Оскільки ([6])

$$l_k(r) = -r^k \int_r^{+\infty} \frac{n_k(t)}{t^{k+1}} dt, \quad k \geq 1, \quad (11)$$

$$l_k(r) = r^k \int_0^r \frac{n_k(t)}{t^{k+1}} dt, \quad k \leq -1, \quad (12)$$

і нулі функції  $f$  розташовані на одному промені  $\arg z = \alpha$ , то  $n_k(r) = e^{-ik\alpha} n(r)$ ,

$$l_k(r) = -e^{-ik\alpha} J_k(r; n(r)), \quad k \geq 1,$$

$$l_k(r) = e^{-ik\alpha} I_{-k}(r; n(r)), \quad k \leq -1.$$

За умовами теореми 1 для деякого  $k \in \mathbb{N}$  одержимо ( $\delta_k = \delta_0 e^{-ik\alpha}$ )

$$J_k(r; n(r)) \sim \frac{\delta_k}{k} e^{ik\alpha} v(r) = \frac{\delta_0}{k} v(r), \quad r \rightarrow +\infty,$$

або ( $\delta_{-k} = \delta_0 e^{ik\alpha}$ )

$$I_k(r; n(r)) \sim \frac{\delta_{-k}}{k} e^{-ik\alpha} v(r) = \frac{\delta_0}{k} v(r), \quad r \rightarrow +\infty.$$

Завдяки лемі 1 отримуємо  $n(r) \sim \delta_0 v(r), r \rightarrow +\infty$ ,

$$n_k(r) \sim \delta_0 e^{-ik\alpha} v(r) = \delta_k v(r), \quad r \rightarrow +\infty,$$

для всіх  $k \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$ , що доводить теорему 1.

4.2. Доведення теореми 2. Нехай  $v \in L$ ,  $v^{-1}$  – функція обернена до  $v$ ,  $\varepsilon > 0$  – довільне число. Оскільки  $v(r) < r^\varepsilon$  для всіх достатньо великих  $r$ , то функція

$$f_1(z) = \prod_{k=1}^{+\infty} \left( 1 - \frac{z}{v^{-1}(k)} \right)$$

є цілою. Врахуємо послідовність натуральних чисел  $(n_p)$  таку, що  $v^{-1}(n_p) > n_p^2$ ,  $n_{p+1} > 2n_p$  і прийmemo  $\rho_p = 1/n_p$ ,  $r_p = v^{-1}(n_p)$ ,

$$f_2(z) = \prod_{p=1}^{+\infty} \left( \left( 1 + \frac{z}{r_p} \right) \left( 1 - \frac{z}{r_p + \rho_p} \right) \right)^{\lfloor \frac{v(r_p)}{2} \rfloor},$$

де  $[\cdot]$  означає цілу частину числа. Функція  $f_2$  є цілою, а отже,  $f(z) = f_1(z) \cdot f_2(z)$  також ціла функція. Незавжди показати, що  $n(r) = n_{2k}(r) \leq 3v(r)$ ,  $k \in \mathbb{Z}$ , тобто  $f \in \mathcal{H}_0(L)$  і

$$n_{2k+1}(r) \sim \begin{cases} v(r), & v^{-1}(p) \leq r \leq v^{-1}(p+1), \quad p \neq n_p, \\ v(r)/2, & r_p \leq r < r_p + \rho_p, \\ v(r), & r_p + \rho_p \leq r < r_{p+1}, \end{cases}$$

а отже,  $n_{2k+1}(r) \approx v(r)$ ,  $r \rightarrow +\infty$ .

Для  $k \in \mathbb{N}$  і достатньо великих  $r$  отримали

$$\begin{aligned} r^k \int_{r_p}^{r_p+\rho_p} \frac{v(t)}{t^{k+1}} dt &\leq r^k v(r_p + \rho_p) \frac{(r_p + \rho_p)^{-k} - r_p^{-k}}{-k} \leq \\ &\leq 2v(r_p) \left(\frac{r}{r_p}\right)^k \frac{\rho_p}{r_p} = 2\left(\frac{r}{r_p}\right)^k n_p \frac{\rho_p}{r_p} = 2\left(\frac{r}{r_p}\right)^k \frac{1}{v^{-1}(n_p)} \leq 2\left(\frac{r}{r_p}\right)^k \frac{1}{n_p^2}, \end{aligned} \quad (13)$$

і, аналогічно,

$$\begin{aligned} r^{-k} \int_{r_p}^{r_p+\rho_p} \frac{v(t)}{t^{-k+1}} dt &\leq r^{-k} v(r_p + \rho_p) \frac{(r_p + \rho_p)^k - r_p^k}{k} \leq \\ &\leq 2v(r_p) \left(\frac{r_p}{r}\right)^k \frac{\rho_p}{r_p} \leq 2\left(\frac{r_p}{r}\right)^k \frac{1}{n_p^2}, \end{aligned} \quad (14)$$

Нехай  $r \in [r_m + \rho_m, r_{m+1} + \rho_{m+1})$ ,  $k \in \mathbb{N}$ ,  $k$  – непарне число. Тоді (див. (11))

$$\begin{aligned} l_k(r) &= -(1 + o(1)) r^k \int_r^{+\infty} \frac{v(t)}{t^{k+1}} dt + \frac{1 + o(1)}{2} r^k \sum_{p=m+1}^{+\infty} \int_{r_p}^{r_p+\rho_p} \frac{v(t)}{t^{k+1}} dt = \\ &= -(1 + o(1)) \frac{v(r)}{k} + \frac{1 + o(1)}{2} \sum_1, \quad r \rightarrow +\infty. \end{aligned}$$

Завдяки (13) одержали

$$0 \leq \sum_1 \leq 2 \sum_{p=m+1}^{+\infty} \left(\frac{r}{r_p}\right)^k \frac{1}{n_p^2} \leq 4 \sum_{p=m+1}^{+\infty} \frac{1}{n_p^2} \leq 4,$$

а отже,  $l_k(r) \sim -v(r)/k$ ,  $r \rightarrow +\infty$ . Аналогічно, з (12) та (14) для  $r \in [r_m, r_{m+1})$  отримуємо ( $k$  – непарне натуральне число)

$$\begin{aligned} l_{-k}(r) &= (1 + o(1)) r^{-k} \int_0^r \frac{v(t)}{t^{-k+1}} dt - \frac{1 + o(1)}{2} r^{-k} \sum_{p=1}^m \int_{r_p}^{r_p+\rho_p} \frac{v(t)}{t^{-k+1}} dt = \\ &= (1 + o(1)) \frac{v(r)}{k} - \frac{1 + o(1)}{2} \sum_2, \quad r \rightarrow +\infty, \end{aligned}$$

і

$$0 \leq \sum_2 \leq 2 \sum_{p=1}^m \left(\frac{r_p}{r}\right)^k \frac{1}{n_p^2} \leq 2 \sum_{p=1}^m \frac{1}{n_p^2} \leq 4.$$

Отже,  $l_{-k}(r) \sim v(r)/k$ ,  $r \rightarrow +\infty$ ,  $k$  – непарне натуральне число. Теорему 2 доведено.

4.3. Доведення теореми 3. Нехай  $v$  – довільна функція з класу  $L$ . Виберемо дві зростаючі послідовності  $(r_k)$  додатних чисел і  $(m_k)$  натуральних чисел за індукцією. Прийmemo  $r_1 \geq 1$  таке, що  $v(r_1) \in \mathbb{N}$ ,  $m_1 = v(r_1)$  і припустимо, що  $r_2, r_3, \dots, r_k$  і  $m_2, m_3, \dots, m_k$  вже вибрані. Тоді ми беремо  $r_{k+1}$  таке, що

$$v(r_{k+1}) \in \mathbb{N}, \quad r_{k+1} > 2r_k, \quad v(r_{k+1}) > (k+1)v(r_k), \quad (15)$$

та  $m_{k+1} = v(r_{k+1}) - v(r_k)$ .

Оскільки для довільного фіксованого  $R > 0$  виконується (див.(15))  $R/r_k < \frac{1}{2}$  для всіх  $k \geq k_0$  і  $m_k > (k+1)v(r_k) - v(r_k) > k$ , то ряд  $\sum_{k=1}^{+\infty} \left(\frac{R}{r_k}\right)^{m_k}$  – збіжний, а отже, функція

$$f(z) = \prod_{k=1}^{+\infty} \left(1 - \left(\frac{z}{r_k}\right)^{m_k}\right)$$

є цілою. Для  $r_k \leq r < r_{k+1}$  отримаємо

$$n(r) = \sum_{r_k \leq r} m_k = v(r_1) + \sum_{r_1 < r_k \leq r} (v(r_k) - v(r_{k-1})) = v(r_k) \leq v(r),$$

тобто,  $f \in \mathcal{H}_0(L)$ . Далі, якщо  $0 \leq \alpha < \beta < 2\pi$ , то

$$n(r, \alpha, \beta) = (1 + o(1)) \frac{\beta - \alpha}{2\pi} \sum_{r_k \leq r} m_k = (1 + o(1)) \frac{\beta - \alpha}{2\pi} v(r_k), \quad r \rightarrow +\infty,$$

і з (15) отримуємо, що границя  $\lim_{r \rightarrow +\infty} n(r, \alpha, \beta)/v(r)$  не існує, а отже, нулі  $f$  не мають кутової щільності.

З іншого боку, нулі  $(a_j)$  цілої функції  $f$  дорівнюють

$$a_j = r_1 \exp\left\{\frac{2\pi i}{m_1} j\right\}, \quad j = \overline{1, m_1}; \quad a_{m_1+j} = r_2 \exp\left\{\frac{2\pi i}{m_2} j\right\}, \quad j = \overline{1, m_2}; \quad \dots;$$

$$a_{m_1+m_2+\dots+m_{n-1}+j} = r_n \exp\left\{\frac{2\pi i}{m_n} j\right\}, \quad j = \overline{1, m_n}; \quad \dots$$

Зауважимо, що для довільних натурального числа  $n$  і цілого  $s \neq 0$ ,  $|s| < n$ , виконується

$$e^{\frac{2\pi si}{n}} + e^{\frac{2\pi si}{n} \cdot 2} + \dots + e^{\frac{2\pi si}{n} \cdot (n-1)} + e^{\frac{2\pi si}{n} \cdot n} = 0.$$

Нехай  $k \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$  – довільне число, а  $j_0 \in \mathbb{N}$  – найменше число таке, що  $m_{j_0} > |k|$ . Тоді для всіх  $r > r_{j_0}$  одержуємо

$$|n_k(r)| = \left| \sum_{|a_j| \leq r} e^{-ik \arg a_j} \right| = \left| \sum_{r_j \leq r_{j_0}} e^{-ik \arg a_j} \right| \leq \sum_{r_j \leq r_{j_0}} 1 \leq n(r_{j_0}) = v(r_{j_0}),$$

а отже,  $n_k(r)/v(r) \rightarrow 0$ ,  $r \rightarrow +\infty$ , що доводить теорему 3.

4.4. Доведення теореми 4. Нехай  $(r_k)$  – послідовність додатних чисел,  $r_1 > e^4$ ,  $r_k = o(\ln r_{k+1})$ ,  $k \rightarrow +\infty$ . Прийmemo  $r_k^* = r_k^{\sqrt{\ln r_k} - 1}$ ,

$$v(r) = \begin{cases} (\ln^+ r)^2, & 0 \leq r \leq r_1, \\ \ln^{3/2} r_k \ln \frac{r}{r_k} + \ln^2 r_k, & r_k \leq r \leq r_k^*, \\ \ln^2 r, & r_k^* \leq r \leq r_{k+1}. \end{cases}$$



Легко бачити, що  $v$  – невід’ємна неперервна зростаюча до  $+\infty$  на  $[0, +\infty)$  функція. Покажемо, що  $v$  – повільно зростаюча функція. Справді, для  $r \in [r_{k-1}^*, r_k/2]$  виконується

$$1 \leq v(2r)/v(r) = \ln^2(2r)/\ln^2 r \rightarrow 1, \quad k \rightarrow +\infty.$$

Якщо  $r \in [r_k/2, r_k]$ , то

$$1 \leq \frac{v(2r)}{v(r)} \leq \frac{v(2r_k)}{v(r_k/2)} = (\ln^{3/2} r_k \ln 2 + \ln^2 r_k)/\ln^2(r_k/2) \rightarrow 1, \quad k \rightarrow +\infty.$$

Далі, для  $r \in [r_k, \frac{1}{2}r_k^*]$  одержуємо

$$1 \leq \frac{v(2r)}{v(r)} = 1 + \frac{\ln^{3/2} r_k \ln 2}{\ln^{3/2} r_k \ln(r/r_k) + \ln^2 r_k} \leq 1 + \frac{\ln 2}{\sqrt{\ln r_k}} \rightarrow 1, \quad k \rightarrow +\infty.$$

Нарешті, якщо  $r \in [\frac{1}{2}r_k^*, r_k^*]$ , то

$$\begin{aligned} 1 \leq v(2r)/v(r) &\leq v(2r_k^*)/v(r_k^*/2) = \\ &= \frac{(\sqrt{\ln r_k} - 1)^2 \ln^2(2r_k)}{\ln^{3/2} r_k ((\sqrt{\ln r_k} - 2) \ln r_k - \ln 2) + \ln^2 r_k} \rightarrow 1, \quad k \rightarrow +\infty. \end{aligned}$$

Отже,  $v \in L_{n.s.}$ . Зауважимо, що  $v(r) < \ln^{5/2} r$  на  $[1, +\infty)$ . Насправді, на  $[r_{k-1}^*, r_k]$  це очевидно, а на  $[r_k, r_k^*]$  отримуємо

$$\left( \ln^{5/2} r - v(r) \right)'_{\ln r} = \frac{5}{2} \ln^{3/2} r - \ln^{3/2} r_k > 0$$

і  $\ln^{5/2} r_k > v(r_k) = \ln^2 r_k$ . Прийmemo  $v_1(r) = \int_1^r v(t)/t dt$ . Тоді  $v_1 \in L$ ,  $v_1$  – опукла стосовно логарифма на  $[1, +\infty)$  і

$$\begin{aligned} v_1(r_k) &= \int_1^{r_{k-1}^*} \frac{v(t)}{t} dt + \int_{r_{k-1}^*}^{r_k} \frac{\ln^2 t}{t} dt = A(r_{k-1}^*) + \frac{\ln^3 r_k}{3} - \\ &- \frac{(\sqrt{\ln r_{k-1}} - 1)^3 \ln^3 r_{k-1}}{3} = \frac{\ln^3 r_k}{3} (1 + o(1)), \quad k \rightarrow +\infty, \end{aligned}$$

бо

$$A(r_{k-1}^*) \leq \int_1^{r_{k-1}^*} \frac{\ln^{5/2} t}{t} dt = \frac{2(\sqrt{\ln r_{k-1}} - 1)^{7/2} \ln^{7/2} r_{k-1}}{7} = o(\ln r_k), \quad k \rightarrow +\infty.$$

Далі

$$v_1(r_k)/(r_k v_1'(r_k)) = \frac{v_1(r_k)}{v(r_k)} = \frac{1 + o(1)}{3} \ln r_k, \quad k \rightarrow +\infty,$$

і для  $l(r) = \sqrt{\ln r}$  отримуємо

$$(v_1)'_{\ln r} \left( r_k \exp \left\{ v_1(r_k)/(v(r_k)l(r_k)) \right\} \right) = v \left( r_k \exp \left\{ \frac{(1 + o(1)) \ln r_k}{3l(r_k)} \right\} \right) =$$

$$= \ln^{3/2} r_k \frac{(1 + o(1)) \ln r_k}{3l(r_k)} + \ln^2 r_k = \frac{1 + o(1)}{3} \frac{\ln^{5/2} r_k}{l(r_k)} + \ln^2 r_k = \frac{4 + o(1)}{3} \ln^2 r_k \approx$$

$$\approx (v_1)'_{\ln r}(r_k) = \ln^2 r_k, \quad r \rightarrow +\infty.$$

За лемою 2 існує функція  $\Psi \in \Omega$ , що  $\Psi(r) \sim v_1(r)$  і  $\Psi'_{\ln r} \approx v(r)$  при  $r \rightarrow +\infty$ . Завдяки лемі 3 отримуємо, що існує ціла функція  $f$  така, що  $\ln M(r, f) \sim N(r, 0, f) \sim \Psi(r)$ ,  $r \rightarrow +\infty$ . Добре відомо, що порядок повільно зростаючої функції дорівнює нулю, оскільки  $\Psi(r) \sim v_1(r)$ ,  $r \rightarrow +\infty$ ,  $n(r, 0, f) \leq N(2r, 0, f)/\ln 2$ ,  $l_0(r) = N(r, 0, f)$ , то  $f \in \mathcal{H}_0(L)$ ,  $l_0(r) \sim v_1(r)$  і  $n(r) \approx v(r)$ ,  $r \rightarrow +\infty$ . Теорему 4 доведено.

**5. Висновки.** Ми побудували приклади функцій і дали відповіді на запитання, які виникли під час доведення необхідних і достатніх умов на регулярне зростання  $\ln f, \ln |f|, \arg f$  (див. [3]) у випадку цілої функції  $f$  повільного зростання.

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Сенета Е. Правильно меняющиеся функции. / Сенета Е. – М.: Наука, 1985. – 142 с.
2. Кондратюк А.А. Ряды Фурье и мероморфные функции. / Кондратюк А.А. – Львов, 1988. – 196 с.
3. Боднар О.В. Критерії регулярності логарифма модуля та аргумента цілої функції / Боднар О.В., Заблоцький М.В. // Укр. мат. журн. – 2010. – Т. 62, №7. – С. 885-893.
4. Філевич П.В. Асимптотична рівність похідних логарифмів максимуму модуля і максимального члена цілої функції / Філевич П.В. // Матем. вісник НТШ. – 2009. – Т. 6. – С. 252-260.
5. Clunie J. On integral functions having prescribed asymptotic growth. II. / Clunie J., Kövari T. // Can. J. Math. – 1966. – Vol. 18. – P. 7-20.
6. Каминець Р.З. Про регулярність зростання модуля і аргумента цілої функції в  $L^p_{[0, 2\pi]}$ -метриці / Каминець Р.З., Кондратюк А.А. // Укр. мат. журн. – 1998. – Т. 50, №7. – С. 889-896.

Стаття: надійшла до редакції 07.09.2011  
прийнята до друку 14.12.2011

### DISTRIBUTION OF ZEROS FOR THE ARGUMENTS AND FOURIER COEFFICIENTS OF LOGARITHM OF AN ENTIRE FUNCTION

Oksana BODNAR, Mykola ZABOLOTSKII

Ivan Franko National University of Lviv,  
Universytetska Str., 1, Lviv, 79000  
e-mail: matmod@franko.lviv.ua

For an entire function  $f$  of zero order we have established relationship between the Fourier coefficients of  $\ln f$ , arguments and angular density of it's zeros.

*Key words:* an entire function, order of entire function, angular density of zeros, Fourier coefficients.

## РАСПРЕДЕЛЕНИЕ КОРНЕЙ ПО АРГУМЕНТАМ И КОЭФФИЦИЕНТЫ ФУРЬЕ ЛОГАРИФМА ЦЕЛОЙ ФУНКЦИИ

**Оксана БОДНАР, Николай ЗАБОЛОЦКИЙ**

*Львовский национальный университет имени Ивана Франко,  
ул. Университетская, 1, Львов, 79000  
e-mail: matmod@franko.lviv.ua*

Для целой функции  $f$  нулевого порядка установлена зависимость между коэффициентами Фурье  $\ln f$ , аргументами и угловой плотностью ее корней.

*Ключевые слова:* целая функция, порядок целой функции, угловая плотность корней, коэффициенты Фурье.